

Mit Miskolc az avantgárdnak adhatott

**Az 1990-es évek városhoz kötődő,
egyedülálló művészeti kísérleteiről is
szó esett a Bruthalia
lapszámbemutatójában.**

MISKOLC. Miskolc nem intézményesült avantgárd művészeti életének harminc évvel ezelőtti fejezete elevenedett meg a Bruthalia Alkotókör 17. kiadványának bemutatóján, a MissionArt Galériában pénteki lapzártánk idején.

A Necronomicon, a „holtak könyve” címen megjelent lapszám feleleveníti azokat a már nem élő alkotókat is, akik huszonéves fiatalokként, a rendszerváltás körüli időszak eufóriájában öntörvényszerű alkotói szabadsággal nyúltak az önkifejezés legkülönbözőbb formáihoz az irodalomtól, a képzőművészetten, a zenén és a színházon át a performance-ig.

Az 1980-as évek második felében Miskolcon felnövő generáció markánsan igyekezett megkülönböztetni magát az akkori világtól, természetes módon fordult a hivatalosan nem támogatott underground művészetek felé. A másként gondolkodás egyik olvasztótégely lett a Gyárfás Ágnes által 1990-ben létrehozott Bölcsész Egyesület magánegyeteme, ami az ország legkülönbözőbb részeiből érkező fiataloknak komoly inspiratív közege lett - emlékeztetett Zemplényi Attila költő, aki a Bruthalia-kör két másik alapító tagjával, Kabai Lóránttal és Béki Istvánnal kalauzolt vissza abba az időszakba, amelyben a funzine (jelentése: amatőr magazin) “kézműves” kiadványként megszületett. Az alkotókör

pedig része lett annak a városban kibontakozó amatőr művészeti közösségnek, amelyet addigra már olyan úttörő miskolci zenekarok képviseltek, mint az Ápolók vagy az ArtAlom Egyesületben felbukkanó, az önkifejezés formáit kereső fiatalok, akik számára a közéleti jelenlét izgalmát jelentették az önkifejezés kényszerében fogant zenék, fotók, képzőművészeti akciók. A Bruthalia-kiadvány megjelenését a kezdetektől támogató MissionArt Galéria tulajdonosa, Kishonthy Zsolt művészettörténész egyedülállónak nevezte a miskolci 90-es évek progresszív önszerveződő közösségeit, amelyek akkoriban példa nélküliek voltak a vidéki Magyarországon. Mint mondta: művészettörténeti szempontból ma még nem látszanak világosan a kísérleteinek azok az előremutató vonásai, amik annak idején felforgatták a hely szellemiségét. A korszaktól távolodva azonban elérkezettnek látja az idő óta 70-es, 80-as, 90-es évek nem intézményesült avantgárd kultúrtörténetének a földolgozására, amely rengeteg fiatal energiát adott egykor a város szubkultúrájának.

Kabai Lóránt, Zemplényi Attila és Béki István a
MissionArt galéria miskolci terében
/fotó: Bujdos Tibor/